

Szakmai beszámoló

A pályázat címe: A Magas-Tátrától Pozsonyig

2025. április 07-11.

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2024/1-001287

Pályázó szervezet: Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium

OM azonosító: 031610

1.1 Előkészítő szakasz:

Iskolánk, az egri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium benyújtotta a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett Határtalanul! program tanulmányi kirándulás hetedikeseinek programra a pályázatát. A benyújtott pályázat elnyerte a támogatást, így az iskola 7. c osztályának tanulói 2025. április 7. és április 11. között részt vehettek egy öt napon (4 éjszaka) át tartó felvidéki kiránduláson, Szlovákiában.

1.2. . Részletes tájékoztatás, tartalmi felkészítés a résztvevő diákok részére:

Az előkészítő óra időpontja: 2025.03.25.

Az utazást megelőző előkészítő óra során a tanulók Kopasz Adrién Réka osztályfőnök által készített ppt-prezentáció segítségével átfogó képet kaptak az útvonalhoz kapcsolódó településekről és tájakról. A bemutató és a közös feldolgozás keretében megismerhették a helyszínek történelmi, gazdasági és társadalmi jelentőségét a magyar történelem és a történelmi Magyarország fejlődése szempontjából. Az óra során részletesen áttekintették a tervezett útvonalat, majd a diákok felosztották egymás között a célállomásokat, és vállalták, hogy az egyes helyszínekről kiselőadást készítenek, amelyet a tanulmányi kirándulás során társaiknak mutatnak be. A kiselőadásokról gyűjtemény készült, a 7.c osztály saját „Határtalanul! olvasókönyve”. A települések megismeréséhez hozzájárult az Okosdoboz: Határontúli Barangoló című digitális feladatgyűjteményének Felvidékhez kapcsolódó interaktív feladatainak megoldása. A gyakorlás a változatos, vidám és érdekes feladatokkal, játékos módon hozta közelebb a diákokat a kirándulás helyszíneihez. A feladatmegoldás nagy élmény volt a diákok számára, hiszen változatos, élményszerű és játékos formában ismerkedhettek meg közelebbről a Határtalanul kirándulás helyszíneivel, településeivel, látnivalóival. Közben felelevenítették a magyar történelem idevágó eseményeit, időszakait.

Az előkészítő foglalkozás kiemelt pedagógiai értéke, hogy a tanulók nem csupán ismereteket szereztek a Kárpát-medence tájainak, folyóinak és településeinek történelmi szerepéről, hanem képessé váltak arra is, hogy tudatosan készüljenek fel az utazás élményeinek befogadására. A közös munka hozzájárult az önálló ismeretszerzés, a felelősségvállalás és az együttműködés fejlesztéséhez, valamint gyakorlati mintát nyújtott számukra a tanulmányutak előkészítésének és feldolgozásának módszereiből. A felkészítés eredményeként a diákok az utazás során szerzett élményeket mélyebb megértéssel, tudatosabb figyelemmel és nagyobb tanulási haszonnal tudták feldolgozni. Összességében az előkészítő foglalkozás megalapozta az utazás sikerét, és elősegítette, hogy a program elérje legfontosabb pedagógiai célját: a nemzeti összetartozás élményének elmélyítését és a közös kulturális örökség tudatosabb megélését.

A Határtalanul program előkészítő szakaszának fontos állomása volt a 2025. április 1-jén megtartott szülői értekezlet. Az esemény célja az volt, hogy a szülők átfogó tájékoztatást

kapjanak a pályázattal kapcsolatos intézményi vállalásokról, valamint a program részletes szakmai tartalmáról.

Az értekezlet során bemutattuk a szülőknek a tervezett útvonalat, és részletesen ismertettük a megvalósításra kerülő programokat, nevezetességeket és kulturális látnivalókat. A szervezés gyakorlati vonatkozásaira – az utazás menetére, a biztonsági előírásokra, valamint az adminisztratív és logisztikai tudnivalókra – szintén kitértünk.

A visszajelzések alapján a szülők nagyra értékelték, hogy gyermekeik személyes élmények útján ismerkedhetnek meg az egykori magyar területekkel, amely hozzájárulhat nemzeti identitásuk elmélyítéséhez, kulturális kötődésük erősítéséhez, valamint közösségi élményeik gazdagításához.

2.1. Az utazás:

Utaztató (Autóbusz): Szebusz Eger Kft.

Autóbuszvezető: Gácsi László

Megtett út (km): 1434 km

Kapcsolattartó az intézmény részéről: Kopasz Adrien Réka osztályfőnök

Kapcsolattartó a Kárpáteurópa Utazási Iroda részéről: Dragon Tünde Zsófia

Idegenvezető: Bakó Bálint

Kísérő tanárok: Karóczkai Júlia főigazgató, Kovács Mária Márta szaktanár

Szálláshelyek: Hotel Priehrada (Imrikfalva), Chatová oblast' pod Gýmešom (Jelenec)

Külhoni csoporttal tervezett program helyszíne: Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola, Rozsnyó

2.2. „A Magas-Tátrától Pozsonyig” – A programok részletes ismertetése

1. nap: 2025. április 7.

A 7.C osztály Határtalanul kirándulásának első napján hétfő reggel indultunk Szlovákia felé. Első megállónk Poprád volt, ahol a diákok rövid városi sétán vettek részt, amely a tájékozódási képesség és a helyismeret fejlesztését szolgálta. Ezt követően Ótátrafüreden, az áprilisi hóesés különleges hangulatában, megtekintettük a történelmi jelentőségű Grand Hotelt, valamint a tátrai villamost (electrickát). A helyszínen földrajzi és biológiai ismereteiket mélyítették a tanulók: a Magas-Tátra domborzati és éghajlati adottságairól, élővilágáról és idegenforgalmi jelentőségéről folytattunk megbeszélést.

További állomásunk a Csorba-tó volt, ahol a tanulók a tó keletkezésével kapcsolatos földrajzi és ökológiai ismereteket sajátíthattak el, miközben a természetvédelem és a fenntartható turizmus kérdéseit is átbeszéltük. A közös séta és a játékos tevékenységek (pl. hógolyózás) lehetőséget adtak a közösségépítésre, az együttműködési készségek fejlesztésére és a közös élményszerzésre.

A nap végére megérkeztünk Imrikfalvára, ahol elfoglaltuk szálláshelyünket, felkészülve a további programokra.

2. nap: 2025. április 8.

A kirándulás második napján, kedden, a reggeli után Krasznahorka „büszke várához” indultunk. A program során megtekintettük az Andrassy-mauzóleumot, ahol kiselőadások segítségével elevenítettük fel az építető család történetét, valamint a mauzóleum kulturális értékét. A vár restaurálásának megfigyelése lehetőséget adott arra, hogy a tanulók képet kapjanak az épített örökség megőrzésének módszereiről és fontosságáról.

Ezt követően Rozsnyó főterén tettünk sétát, ahol a diákok megismerték a város építészeti és történeti emlékeit. A program kiemelt része volt a látogatás a Fábry Zoltán Alapiskola és Szakgimnáziumban, ahol a diákok átadták ajándékaikat helyi társaiknak. A közös beszélgetés során kölcsönös tapasztalatcsere valósult meg, amely hozzájárult a kulturális és közösségi érzékenyítéshez, valamint a külföldi magyar kapcsolatok ápolásához.

A nap folytatásaként a Betléri kastélyt látogattuk meg, ahol a tanulók bővíthették történelmi ismereteiket, miközben megcsodálták az épületet és a kastélypark természeti szépségeit. A szabadtéri játékok segítettek a közösségépítést és a fizikai aktivitás élményszerű beépítését a programba.

Hazatérve Imrikfalvára, a helyi pisztrángtelepet tekintettük meg, ahol a diákok a helyi gazdálkodási formákról és a fenntartható élelmiszer-termelésről szerezhettek tapasztalatokat. A napot közös reflexióval zártuk: az első két nap élményeit és tanulságait az osztály úti naplójában rögzítettük, fejlesztve ezzel az írásbeli kifejezőkészséget és a közös élmények feldolgozását.

3. nap: 2025. április 9.

A kirándulás harmadik napján, szerdán, a reggeli után elbúcsúztunk Imrikfalvától, és a felvidéki bányavárosok felé vettük az irányt. Első állomásunk Besztercebánya volt, ahol a Mátyás-házban a múzeum értékes műtárgyait tekintettük meg. A diákok itt történelmi és művészettörténeti ismereteiket bővíthették, miközben a Beniczky-ház és a Thurzó-ház építészeti emlékeit is megcsodálták.

Ezt követően Selmecebányán a bányászati oktatás történetével ismerkedtünk meg, különös hangsúlyt fektetve arra, hogy a város adott otthont Európa első bányaművelést oktató

intézetének. A program így közvetlenül kapcsolódott a földrajzi és természettudományos tanulmányokhoz, valamint a műszaki fejlődés történetének megismeréséhez.

Délután Nyitrán tettünk látogatást, ahol szép időben sétáltunk fel a várba. A diákok a vár történelmi jelentőségével ismerkedtek, majd a Vazul-toronyban közösen elszavalták Ady Endre Góg és Magóg fia vagyok én című versét. Ez a programelem lehetőséget adott az irodalmi élmény elmélyítésére, a nemzeti identitás erősítésére és a közösségi szereplés gyakorlására.

Az estét Jelenec kempingjében töltöttük, ahol a vacsora után a tanulók egy barátságos focimeccsen vettek részt. Ez a közös sportolási lehetőség hozzájárult a csapatszellem erősítéséhez és a fizikai aktivitás beépítéséhez a programba.

4. nap: 2025. április 10.

A kirándulás negyedik napja is értékekben gazdagon telt. A reggel borongós, esős idővel indult, de a közös reggeli jó hangulatot teremtett, amely hozzájárult a nap sikeres megkezdéséhez. Első megállónk Alsócsitár volt, ahol Kodály Zoltán emléktáblájánál a tanulók közösen elénekelték az „A csitári hegyek alatt” című népdalt, majd koszorút helyeztünk el a tisztelet jeleként. A programelem kiemelt jelentősége, hogy a diákok közvetlen élményt szerezhettek a magyar zenei örökség ápolásáról, valamint átélhették az emlékezés közösségépítő erejét.

Ezt követően Bajmóc várához érkeztünk, ahol a romantikus várkastély és a park történelmi és esztétikai értékeivel ismerkedtünk meg. Mátyás király 700 éves hársfájánál a tanulók kiselőadás formájában idézték fel a vár történetét, amely erősítette a történelem iránti érdeklődést és a prezentációs készségeket. A program összekapcsolta a történelmi ismeretszerzést a természeti környezet élményszerű megtapasztalásával.

Délután Trencsén városközpontjában sétáltunk, majd felkapaszkodtunk a várba. Az Ördögtorony, a Szapolyai-torony, a Máté-palota és a Borbála-palota megtekintése lehetőséget adott arra, hogy a tanulók a középkori várépítészetről, valamint a helyi történelmi személyiségekről szerezzenek új ismereteket.

Az estét ismét Jelenecen töltöttük, ahol a vacsorát követően közös sportprogram, barátságos focimeccs várta a tanulókat. Ez a tevékenység hozzájárult a közösségi kohézió erősítéséhez és a testi-lelki feltöltődéshez.

5. nap: 2025. április 11.

A kirándulás ötödik, egyben utolsó napját Nagyszombat óvárosában kezdtük, amely évszázadokon keresztül Magyarország egyik egyházi központjaként működött. A diákok megtekintették a Pázmány Péter által alapított egyetemet, Kodály gimnáziumát, a Bazilikát és a várostornyot. A program lehetőséget adott arra, hogy a tanulók a magyar kulturális és oktatástörténeti emlékeket helyszíni tapasztalatok révén ismerjék meg.

Ezt követően Pozsonyba utaztunk, amely a reformkor országgyűléseinek és a magyar koronázásoknak is fontos helyszíne volt. A Szent Márton Dóm megtekintése során a tanulók a koronázási szertartások hagyományával ismerkedtek meg, majd az egykori országgyűlések házát, az Óvárosházát és a Mihály-kaput fedezték fel. A Pozsonyi Vár parkjából a város különböző perspektívákból tárult a csoport elé, ami hozzájárult a történelmi és földrajzi ismeretek élményszerű bővítéséhez.

A hazautazás előtt közösen értékeltük az öt nap eseményeit. A diákok megfogalmazták, hogy a program nemcsak tartalmas ismeretszerzést és élményszerű tanulást biztosított, hanem hozzájárult az osztályközösség összekovácsolódásához is.

Közös program a külhoni csoporttal 2025. április 8.

A Határtalanul program különösen értékes eleme volt a találkozás a külhoni magyar közösségekkel. A Fábry Zoltán Alapiskola és Szakgimnázium diákjaival való közös program, az ajándékok átadása és a személyes beszélgetések révén a tanulók megtapasztalhatták a határon túli magyarsággal való összetartozás élményét. Ez a kapcsolódás hozzájárult nemzeti identitásuk erősítéséhez, a kulturális érzékenység fejlődéséhez, valamint annak felismeréséhez, hogy a magyarság kulturális és történelmi öröksége a határokon túl is élő és értékteremtő közösségeket hordoz.

3. Értékelő szakasz

Az értékelő osztályfőnöki órára 2025. április 29-én került sor. A program során fotók segítségével elevenítettük fel a kirándulás öt napjának eseményeit, ezzel elősegítve az élmények közös feldolgozását és az emlékezeti rögzítést. A tanulók örömmel idézték fel a településeket, épületeket, valamint azokat az élményszerű programokat, amelyekhez személyes kötődésük alakult ki. A reflexió során kiemelt szerepet kapott a külhoni diákokkal való találkozás, amely mély benyomást tett a tanulókra, és hozzájárult a nemzeti összetartozás érzésének erősítéséhez.

A kirándulás idegenvezetője, Bakó Bálint, pedagógiaiilag is értékes módon kísérte végig a csoportot: az életkornak megfelelő, érthető nyelvezettel, változatos módszerekkel mutatta be a látnivalókat, arányosan váltogatva a komolyabb és könnyedebb programelemeket. Különösen hasznosnak bizonyult a helyismereti pontverseny, amely motivációt adott a tanulóknak a megfigyelésre, aktív részvételre és a megszerzett ismeretek alkalmazására.

Az értékelés részeként a diákok megfogalmazták véleményüket a határon túli magyarság helyzetéről is. Felismerték, hogy kisebbségi létben sok nehézséggel kell szembenéznük külhoni társaiknak, különösen az anyanyelvhasználat korlátozott lehetősége miatt. Ez a reflexió hozzájárult a szociális érzékenység, az empátia és a nemzeti identitás erősítéséhez.

A feldolgozás folyamatát a tanulók által készített prezentációk és bemutatók is segítették, amelyeket az iskola tantestülete előtt adtak elő. A Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából az

osztály kiállítást rendezett, valamint több évfolyam előtt is beszámolt a Határtalanul programban szerzett élményeiről, ezzel közvetítve az összetartozás üzenetét az iskola közössége felé.

A program kiegészítéseként 2024. június 2-án az osztály Budapestre látogatott, ahol a Magyarország Háza szervezésében Dr. Gázsó Dániel, a Nemzeti Közszerológati Egyetem munkatársa tartott rendhagyó órát Kűlhoni kisebbségek címmel. Az előadás élményszerűen mélyítette el a tanulók történelmi és társadalomismereti tudását, amelyet hozzászólásaikkal, kérdéseikkel és helyes válaszaikkal aktívan bizonyítottak. A zárásként szervezett kvíz nemcsak tudásmérésként, hanem motiváló és közösségépítő tevékenységként is hatott.

Összességében az értékelési szakasz lehetőséget adott az élmények feldolgozására, a megszerzett ismeretek rendszerezésére és a közösségi fejlődés elmélyítésére. A diákok személyes élményei és reflexiói hozzájárultak ahhoz, hogy a Határtalanul program ne csupán kirándulásként, hanem pedagógiai értékekben gazdag tanulási folyamatként záruljon.

Összegzés

A Határtalanul programban való részvétel során a tanulók komplex élménypedagógiai folyamat részesei lehettek. Az öt nap során szerzett tapasztalatok a földrajzi, történelmi, irodalmi, biológiai és művészettörténeti ismeretek gyakorlati alkalmazását és élményszerű elsajátítását tették lehetővé. A közös programok hozzájárultak a diákok szociális kompetenciáinak, együttműködési készségeinek és kommunikációs képességeinek fejlődéséhez, valamint erősítették az osztályközösség összetartását.

Kiemelt pedagógiai hozadéka volt a programnak a nemzeti identitás erősítése és a külhoni magyar közösségekkel való kapcsolatépítés. A határon túli magyar diákokkal való találkozás, a közös tevékenységek és az élmények megosztása segítette tanulóinkat annak felismerésében, hogy a magyarság kulturális öröksége a határokon túl is élő valóság. A személyes élmények és a reflexiók tevékenységek eredményeként a tanulók nyitottabbá váltak a kulturális sokszínűség iránt, miközben mélyebben átélték a nemzeti összetartozás élményét.

Összességében a program elérte kitűzött céljait: a tanulók tudása bővült, közösségi élményeik gazdagodtak, személyiségük fejlődött, és megerősödött bennük az a felismerés, hogy a külhoni magyarsággal való kapcsolattartás közös felelősség és érték.

Fotók:

HATÁRTALANUL!

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

